

ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА

УДК 316.77: 002 (063)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.14996036>

Роль наукових фахових видань з документознавства в системі інформаційного забезпечення студентів

Бурківська Лілія Юліанівна

кандидат філологічних наук, доцент кафедри документознавства та інформаційної діяльності, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0547-4841>

Григораш Світлана Михайлівна

кандидат філологічних наук, доцент кафедри документознавства та інформаційної діяльності, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5945-0108>

Прийнято: 09.01.2025 | Опубліковано: 29.01.2025

Анотація. Умовою існування та розвитку суспільства є документно-комунікативна діяльність, яка сприяє розвитку будь-якої сфери. Реформування національної освіти підвищує роль наукових фахових видань з документознавства в системі інформаційного забезпечення студентів. Самостійна робота напряду тісно пов'язана з інформаційним наповненням дисциплін. Для того, щоб уникнути неправдивої та недостовірної інформації, яку студенти отримують за допомогою використання інтернет-ресурсів, слід дослідити інформаційне забезпечення наукових фахових видань з

документознавства, які надає науково-технічна бібліотека Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу.

Інформаційне забезпечення студентів є багатоаспектним, оскільки містить конспекти лекцій, методичні вказівки та рекомендації, практикуми, підручники, начальні посібники та наукові фахові видання.

Окреслено основні принципи створення інформаційного забезпечення, а саме: цілісність, достовірність, контроль, захист від несанкціонованого доступу, єдність і гнучкість, стандартизація та уніфікація, адаптивність, мінімізація помилок, введення-виведення інформації. Для якісного забезпечення інформацією створено безліч інформаційних систем.

Серед закладів вищої освіти, які готують фахівців зі спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», тільки 18 % приділяють увагу випуску наукових фахових видань з документознавства, що становить досить малу частку від усіх наукових фахових видань, затверджених наказом МОН України.

Сьогодні найпопулярнішими науковими фаховими виданнями з документознавства є «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія», «Студії з архівної справи та документознавства», «Вісник Книжкової палати», «Науково-технічна інформація», які стали матеріалом для дослідження.

Узагальнюючи інформацію про кількість публікацій у вищезазначених наукових фахових виданнях, є підстави твердити, що найбільше забезпечені дисципліни бакалаврату («Організація діяльності інформаційних установ» (113 публікацій) та «Інформаційно-аналітична діяльність» (68)), а найменше – «Патентознавство» (13).

Для магістрів найбільша кількість публікацій пов'язана з дисциплінами «ІТ-технології» (86) та «Міжнародна інформаційна діяльність» (50), а найменша – «Аналітика тексту».

Отже, всі дисципліни, які вивчають майбутні інформаційні аналітики в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу, мають інформаційний супровід. Проте не варто говорити про інформаційне наповнення конкретної дисципліни тільки на підставі наукових фахових видань, адже до нього належать також конспекти лекцій, практикуми, методичні вказівки та рекомендації, а також інша навчальна й наукова література, якою можуть користуватися як студенти, так і викладачі.

Якісному інформаційному забезпеченню сприяє наповнення вебсайту науково-технічної бібліотеки Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, проте існують бар'єри в комунікації між кафедрою документознавства та інформаційної діяльності й науково-технічною бібліотекою, яка надає студентам лише частину від усієї навчально-методичної літератури, що є на кафедрі. Це пов'язане з тим, що не всі методичні матеріали, подані кафедрою, відображені в електронному каталозі науково-технічної бібліотеки під час пошуку інформаційних ресурсів саме за назвою дисципліни.

Ключові слова: видання, інформаційне забезпечення, інформація, фахове видання.

The Role of Scientific Professional Publications in Document Studies in the Information Support System for Students

Liliia Burkivska

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Records Management and Information Activities, Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0547-4841>

Svitlana Hryhorash

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Records Management and Information Activities, Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5945-0108>

***Abstract.** Document and communication activities are prerequisites for the existence and development of society that contribute to the development of any field. The reform of national education increases the role of scientific professional publications in document studies in the information system support for students. Independent work is directly closely related to the information content of disciplines. In order to avoid false and unreliable information that students receive through the use of Internet resources, it is necessary to investigate the information support of scientific professional publications on document studies provided by the Scientific and Technical Library of the Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas.*

Information support for students is multifaceted, as it contains lecture notes, methodological instructions and recommendations, workshops, textbooks, manuals and scientific publications.

The main principles of creating information support are outlined, namely: integrity, reliability, control, protection against unauthorized access, unity and flexibility, standardization and unification, adaptability, error minimization, and input-output of information. Many information systems have been created to provide quality information.

Among the higher education institutions that train specialists in the speciality 029 «Information, Library and Archival Studies», only 18% pay attention to the production of scientific professional publications in document studies, which is a relatively small share of all scientific professional publications approved by the order of the Ministry of Education and Culture of Ukraine.

Today, the most popular scientific publications in document studies are «Library Science. Documentation. Informology», «Archives and Document Studies Studios», «Book Chamber Bulletin», and «Scientific and Technical Information», which became the research material.

By summarizing the information on the number of publications in the above-mentioned scientific professional publications, there are reasons to state that the most well-off disciplines are undergraduate («Organization of Activities of Information Institutions» (113 publications) and «Information and Analytical Activities» (68)), and the least – «Patent Studies» (13).

For masters, the most significant number of publications is related to the disciplines «PR Technologies» (86) and «International Information Activities» (50), and the smallest – «Text Analytics».

Therefore, all disciplines studied by future information analysts at the Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas have information support. However, it is not necessary to analyse the information content of a specific discipline only based on scientific professional publications because it also includes lecture notes, workshops, methodological instructions and recommendations, as well as other educational and scientific literature that both students and teachers can use.

The website of the Scientific and Technical Library of the Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas contributes to the quality of information support. However, there are barriers to communication between the Department of Records Management and Information Activities and the Scientific and Technical Library, which provides students with only a part of all the educational and methodological literature available at the Department. It is due to the fact that not all methodological materials submitted by the Department are reflected in the electronic catalogue of the Scientific and Technical Library when searching for information resources precisely by the name of the discipline.

Keywords: *publication, information support, information, professional publication.*

Постановка проблеми. Важливою умовою існування та розвитку суспільства є документно-комунікативна діяльність, яка визначає розвиток виробництва та соціальної сфери. Реформування національної освіти в контексті європейської вищої освіти підвищує роль наукових фахових видань з документознавства в системі інформаційного забезпечення студентів.

Відомо, що в середньому майже 65% часу припадає на самостійну роботу студента, що є важливою складовою навчального процесу, сприяє активізації засвоєння знань та їх реалізації у практичній діяльності, формує вміння навчатися й займатися науковою роботою. Такий вид роботи є основним засобом опанування навчального матеріалу студентами у вільний від занять час з метою якнайглибшого засвоєння знань.

Результатом самостійної роботи студентів, які навчаються за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», є формування самостійності у здобутті знань, організація власної самоосвіти, вміння правильно підходити до вирішення значущих питань щодо підготовки електронного документообігу та електронної звітності, аналітичних документів, а також оптимізувати пізнавальну й розумову активність, здатність до творчості та креативності.

Успішність самостійної роботи напряму пов'язана з інформаційним наповненням дисциплін. Для того, щоб уникнути неправдивої та недостовірної інформації, на яку зазвичай натрапляють студенти, готуючись до занять за допомогою використання інтернет-ресурсів, слід дослідити інформаційне забезпечення, яке надають наукові фахові видання з документознавства та ресурси науково-технічної бібліотеки Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження інформаційного забезпечення закладів вищої освіти знайшло відображення у працях таких учених: В. М. Виноградня, К. В. Гораш, Н. В. Назаренко, Н. П. Пасмор та інші, але навіть їхні напрацювання мають фрагментарний характер і в умовах розвитку економіки знань потребують постійного вивчення та вдосконалення.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Зважаючи на те, що головною особливістю навчальної діяльності студента в освітньому середовищі є не тільки здобуття нових знань, а й уміння якісно аналізувати весь спектр інформації, синтезувати, структурувати, узагальнювати, класифікувати, виникає необхідність досліджувати наукові комунікації, сучасні наукові часописи, електронні періодичні видання. У контексті нашого дослідження, питанням наукової періодики для спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» займалися вчені, серед яких можна виокремити таких: Бурківська Л. [2], Коновець О. [7], Костенко Л. [8], Романишин Ю. [9], Ярошенко Т. [12, 13].

Розвиток наукової думки в цьому напрямі свідчить про те, що зазначені вище дослідники вивчали лише окремі аспекти цього питання, що й спричинило потребу дослідити наповнення наукових фахових видань конкретної спеціальності публікаціями для покращення інформаційного забезпечення студентів.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета дослідження – проаналізувати наповнення наукових фахових видань для інформаційного забезпечення студентів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу та запропонувати шляхи вдосконалення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Матеріалом для дослідження стали публікації в наукових фахових виданнях з документознавства («Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія», «Вісник Книжкової

палати», «Науково-технічна інформація» та «Студії з архівної справи та документознавства») в межах такого часового зрізу: 2015-2018 роки.

Робота сучасного фахівця завжди пов'язана з вибором та опрацюванням необхідної йому інформації з різних джерел. Це є актуальною проблемою аналітичної переробки професійної інформації в різних галузях знань, у тому числі й у документознавстві.

У державному стандарті 3017-95 «Видання. Основні види. Терміни та визначення» термін «видання» тлумачать як «документ, який пройшов редакційно-видавниче опрацювання, виготовлений друкуванням, тисненням або іншим способом, містить інформацію, призначену для поширення, і відповідає вимогам Державних стандартів, інших нормативних документів щодо їхнього видавничого оформлення і поліграфічного виконання» [5, с.2].

У цьому ж стандарті зазначено, що науковим виданням вважається «видання результатів теоретичних і (чи) експериментальних досліджень, а також підготовлених науковцями до публікації пам'яток культури, історичних документів та літературних текстів» [5, с.3]. Під таким виданням в Україні розуміється періодичне або продовжуване видання (у тому числі електронне), внесене до затвердженого Департаментом атестації кадрів МОН України переліку видань, у яких можуть публікуватися результати дисертаційних досліджень на здобуття наукових ступенів доктора та кандидата наук. Основною функцією таких видань є документаційне забезпечення науковою інформацією різних сфер діяльності суспільства [1, с.204-205].

Інформація сьогодні є важливим ресурсом, від актуальності та доступності якої залежать практично всі сфери життя. Подамо деякі тлумачення поняття «інформація»: «повідомлення про щось»; «певні відомості, сукупність якихось даних, знань» [11]. За Законом України «Про інформацію», інформація – це «будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді» [9]. У деяких визначеннях йдеться про зміст інформації: «відомості про

навколишній світ, процеси, які в ньому відбуваються, про події, ситуації, чию-небудь діяльність, що їх сприймають людина і живі організми, керуючі машини та інші системи. Є й інші значення поняття «інформація», пов'язані з тим чи іншим конкретним випадком слововживання, із традицією певної галузі знань і людської діяльності.

Увага дослідників до забезпечення різноманітних процесів життєдіяльності людини потрібною та корисною інформацією зумовила появу багатьох тлумачень поняття «інформаційне забезпечення». Відповідно до сфери дослідження, його трактують як створення інформаційних умов функціонування системи, забезпечення необхідною інформацією, включення в систему засобів пошуку, отримання, зберігання, накопичення, передавання, обробки інформації, організація банків даних; забезпечення фактичними даними управлінських структур; використання даних для автоматизованих систем управління; використання інформації для забезпечення діяльності різних споживачів [4, с. 101]. Інформаційне забезпечення студентів є багатоаспектним, оскільки містить конспекти лекцій, методичні вказівки та рекомендації, практикуми, підручники, начальні посібники та наукові фахові видання.

Основними принципами створення інформаційного забезпечення є такі: цілісність, достовірність, контроль, захист від несанкціонованого доступу, єдність і гнучкість, стандартизація та уніфікація, адаптивність, мінімізація помилок, введення-виведення інформації [6]. Для якісного забезпечення інформацією створено безліч інформаційних систем.

Серед видань різних галузей важливе місце займають фахові видання з документознавства, а саме: «Студії з архівної справи та документознавства»; «Вісник Книжкової палати»; «Вісник Харківської державної академії культури»; «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія»; «Теле- та радіожурналістика»; «Вісник Львівського університету» (серія: Журналістика); «Держава та регіони» (серія: Гуманітарні науки, соціальні комунікації)

Класичного приватного університету; «Журналістика»; «Наукові записки Інституту журналістики»; «Образ»; «Стиль і текст»; «Інформаційне суспільство»; «Українське журналістикознавство»; «Актуальні питання масової комунікації» Київського національного університету імені Тараса Шевченка; «Українська біографістика» Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського; «Збірник праць Науково-дослідного інституту пресознавства» Національної академії наук України тощо. Ці видання дають можливість фахівцям у сфері документознавства оприлюднювати свої наукові здобутки в дослідженні проблем та перспективних напрямів розвитку документознавчої галузі та споріднених наук.

Сьогодні документознавство є однією з перспективних професій, що забезпечує діяльність систем документно-інформаційних комунікацій в усіх галузях і функціонування сфери управління ними [3, с.2]. Тому фахівець інформаційної, бібліотечної та архівної справи заповнює прогалину кадрів з документно-інформаційних комунікацій, а це сприяє подальшому вдосконаленню й розвитку нових економічних відносин, поліпшує рівень управління загалом.

Освітня програма передбачає, що майбутній фахівець вміє розробити, впровадити та забезпечити функціонування єдиного в організації технологічного процесу документування й роботи з документною інформацією на основі використання сучасних автоматизованих технологій; бере участь у постановці завдань розробки, експлуатації та вдосконалення новітніх інформаційних технологій, які базуються на застосуванні комп'ютерної техніки, проєктуванні й актуалізації баз і банків даних.

Можливість підготовки у межах університету фахівців з документознавства за освітніми рівнями «бакалавр – магістр» дозволяє забезпечити в повній мірі реалізацію багатоступеневої освіти, перехід на європейські освітні стандарти.

Серед закладів вищої освіти, які готують фахівців зі спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», тільки 18 % приділяють увагу випуску наукових фахових видань з документознавства, що становить досить малу частку від усіх наукових фахових видань, затверджених наказом МОН України.

Щоб забезпечити наповнюваність дисциплін для студентів, які здобувають цю спеціальність, науково-технічна бібліотека Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу передплачує такі видання: «Вісник Книжкової палати», «Бібліотечний форум», «Бібліотечна планета», «Бібліотечний вісник», «Науково-технічна інформація», – серед яких лише «Вісник Книжкової палати» та «Науково-технічна інформація» належать до наукових фахових видань.

Сьогодні найпопулярнішими науковими фаховими виданнями з документознавства є «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія», «Студії з архівної справи та документознавства», «Вісник Книжкової палати», «Науково-технічна інформація».

Лише у 2015-2016 роках наукові фахові видання змогли повністю забезпечити інформаційне наповнення навчальних дисциплін для студентів, які навчаються на бакалавраті та магістратурі. При цьому наголошуємо, що одна наукова публікація може сприяти інформаційному наповненню декількох дисциплін.

У 2015 році найбільшого значення для інформаційного наповнення дисциплін набув «Вісник Книжкової палати», який для бакалаврів не зміг забезпечити інформацією тільки одну навчальну дисципліну («Патентознавство»), а найбільш інформаційно наповненою дисципліною стала «Організація діяльності інформаційних установ». Для магістрів найменше інформаційного наповнення надали «Студії з архівної справи та документознавства» та «Науково-технічна інформація».

У 2016-2017 роках найбільш інформаційно наповненим для всіх дисциплін було видання «Вісник Книжкової палати», а, наприклад, досить обмежену кількість публікацій за цей період можемо знайти у виданні «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія».

За 2018 рік забезпечено публікаціями тільки 6 дисциплін (для бакалаврів) та 1 дисципліна (для магістрів), що є досить низьким показником. Подаємо для порівняння кількісну характеристику статей у таблиці 1.

Таблиця 1

Кількість публікацій у наукових фахових виданнях

№	Назва дисципліни	Назва та рік фахових видань											Загальна кількість
		Студії з архівної справи та документознавства (2015)	Вісник Книжкової палати (2015)	Вісник Книжкової палати (2016)	Вісник Книжкової палати (2017)	Вісник Книжкової палати (2018)	Науково-технічна інформація (2015)	Науково-технічна інформація (2016)	Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. (2015)	Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. (2016)	Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. (2017)	Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. (2018)	
Освітній рівень «Бакалавр»													
1	Загальне документознавство	10	13	11	7	1	0	0	2	1	2	3	50
2	Лінгвістичні основи документознавства	0	12	2	2	0	0	0	1	3	0	0	20
3	Аналітико-синтетична переробка інформації	7	17	10	8	5	3	1	0	1	1	0	53
4	Архівознавство	16	1	0	2	0	0	1	4	1	0	1	26
5	Документаційне забезпечення управління	5	2	2	2	2	1	2	4	0	2	2	24
6	Захист інформації	2	3	3	5	1	0	0	2	1	1	0	18

7	Менеджмент електронних документів	4	17	16	8	2	2	0	4	1	3	1	58
8	Організація діяльності інформаційних установ	1	25	34	23	12	1	0	4	7	2	4	113
9	Патентознавство	0	0	2	1	0	5	3	0	2	0	0	13
10	Інформаційні технології в документознавстві	4	8	3	0	0	2	5	4	4	1	0	31
11	Інформаційно-аналітична діяльність	4	13	26	12	2	5	1	3	0	1	1	68
12	Інформаційний маркетинг	0	13	8	6	4	0	1	1	6	0	0	39
13	Інформаційний менеджмент	0	21	6	4	0	4	0	1	1	0	0	37
Освітній рівень «Магістр»													
1	Методологія бібліотекознавства, архівознавства та інформології	0	5	3	10	2	2	1	2	3	0	0	28
2	Наукометрія та інформетрія	1	11	7	2	0	1	0	6	1	0	0	29
3	Міжнародна інформаційна діяльність	1	7	15	12	1	7	2	2	2	1	0	50
4	Аналітика тексту	0	3	0	1	0	0	0	0	1	0	0	5
6	ІТ-технології	1	19	28	11	12	0	1	5	6	2	1	86

Джерело: Власна розробка авторів

Ця таблиця дає можливість студентам побачити, до яких фахових видань слід звертатися для отримання необхідної інформації під час самостійної роботи.

Узагальнюючи інформацію про кількість наукових статей, є підстави твердити, що найбільше забезпечені дисципліни бакалаврату («Організація діяльності інформаційних установ» (113 публікацій) та «Інформаційно-аналітична діяльність» (68)), а найменше – «Патентознавство» (13).

Для магістрів найбільша кількість публікацій пов'язана з дисциплінами «ІТ-технології» (86) та «Міжнародна інформаційна діяльність» (50), а

найменша – «Аналітика тексту». Тому тільки для бакалаврів інформаційне забезпечення фахових дисциплін можна назвати більш-менш однорідним.

Висновки. Отже, всі дисципліни, які вивчають майбутні інформаційні аналітики в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу, мають інформаційний супровід. Проте не варто говорити про інформаційне наповнення конкретної дисципліни тільки на підставі наукових фахових видань, адже до нього належать також конспекти лекцій, практикуми, методичні вказівки та рекомендації, а також інша навчальна й наукова література, якою можуть користуватися як студенти, так і викладачі. Також можна запропонувати студентам здійснювати добірку публікацій з фахових видань за останні п'ять років (з короткими анотаціями) для конкретної дисципліни у контексті наукових робіт.

Інформатизація є одним із важливих аспектів діяльності закладу вищої освіти, що сприяє підвищенню ефективності його основної діяльності та інтеграції в міжнародний освітній простір. Новітні інформаційно-комунікаційні технології дають змогу користувачам швидко розв'язувати проблеми пошуку, опрацювання та зберігання інформації. Сьогодні в кожному навчальному закладі в електронному вигляді накопичено потужні інформаційні ресурси, а тому актуальною є проблема побудови освітнього інформаційного середовища, яке матиме всі можливості створення, поширення й застосування баз даних і знань, що орієнтовані на освітні процеси та послуги з урахуванням національних вимог та міжнародних стандартів.

У Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу якісному інформаційному забезпеченню сприяє наповнення офіційного вебсайту та вебсайту науково-технічної бібліотеки. Проте існують бар'єри в комунікації між кафедрою документознавства та інформаційної діяльності й науково-технічною бібліотекою, яка надає студентам лише частину від усієї навчально-методичної літератури, що є на кафедрі. Це пов'язане з тим, що не

всі методичні матеріали, подані кафедрою, відображені в електронному каталозі науково-технічної бібліотеки під час пошуку інформаційних ресурсів саме за назвою дисципліни. Для вирішення цієї проблеми необхідно запровадити пошук за ключовими словами назви конкретної дисципліни (без внесення додаткових параметрів), що суттєво зменшить фільтрацію інформації та водночас збільшить вірогідність її вдалого пошуку.

Список використаних джерел

1. Бурківська Л. Ю. Науково-практичний журнал у контексті наукової комунікації. *Молодий вчений*. 2017. № 3(43). С. 204–209. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_3_50 (дата звернення: 07.01.2025)
2. Бурківська Л. Ю., Григораш С. М. Наукова стаття як документ у фаховому виданні (на матеріалі науково-практичного журналу «Вісник Книжкової палати»): інтегративний ракурс. *Культура слова*. 2022. Вип. 2 (97). С. 99–113.
3. Гайсинюк Н. А. Педагогічні засади підготовки документознавців в умовах інформатизації суспільства: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 07. 00. 08. Київ, 2003. 24 с.
4. Гораш К. В. Складові інформаційного забезпечення науково-дослідницької діяльності студентів вищих навчальних закладів. *Народна освіта*. 2014. №22. с.100–113.
5. ДСТУ 3017–95: Видання. Основні види. Терміни та визначення: Вид. офіц. Київ: Держстандарт України, 1995. 48 с.
6. Інформаційні системи і технології в статистиці: навч. посіб. / за ред. д-ра екон. наук, проф. В. Ф. Ситника. Київ: КНЕУ, 2003. 267 с.
7. Коновець О. Сучасна періодика в системі наукової комунікації. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2008. № 16. С. 9–15 (Серія: Журналістика).

8. Костенко Л., Жабін О. Наукова періодика в умовах глобалізації. *Бібліотечний вісник*. 2012. № 6. С. 64–66.
9. Про внесення змін до Закону України «Про інформацію»: Закон України від 13.01.2011р. №2938-VI URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2938-17> (дата звернення: 04.01.2025)
10. Романишин Ю. Л. Інноваційні технології та інтерактивні методи навчання у підготовці документознавців-менеджерів. *Моделювання регіональної економіки*: збірник наукових праць. Івано-Франківськ: Видавець Віктор Дяків, 2011. №2 (18). С. 274–282.
11. Швецова-Водка Г. М. Документознавство: навч. посіб. Київ: Знання, 2007. 398 с.
12. Ярошенко Т. Еволюція журналу як засобу наукової комунікації: від друкованих видань до оригінальних електронних журналів. *Вісник Книжкової палати*. 2005. №10. С.29–34.
13. Ярошенко Т. Еволюція журналу як засобу наукової комунікації: від друкованих видань до оригінальних електронних журналів. *Вісник Книжкової палати*. 2005. №11. С.28–33.
14. Ярошенко Т. О. Наукові комунікації ХХІ століття: електронні ресурси для науки та освіти України. *Наукові праці*. 2006. Т. 52. Вип. 39. С. 148–154.
15. Яхонтова Т. В. Лінгвістична генологія наукової комунікації : монографія. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. 420 с.